

ROZSUDEK SOUDU (prvního senátu)

17. ledna 2007^{*}

Ve věci T-231/04,

Řecká republika, zastoupená P. Mylonopoulosem a V. Kyriazopoulosem, jako zmocněnci,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené D. Triantafyllou a F. Dintilhacem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení aktu ze dne 10. března 2004, kterým Komise provedla formou zápočtu inkaso částek, jež dlužila Řecká republika v návaznosti na svou účast v projektech v oblasti nemovitostí týkajících se diplomatického zastoupení Komise, jakož i některých členských států Evropské unie v Abuji (Nigérie),

^{*} Jednací jazyk: řečtina.

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (první senát),

ve složení R. García-Valdecasas, předseda, J. D. Cooke a I. Labucka, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: K. Pocheć, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 10. května 2006,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

- ¹ Článek 71 odst. 1 a 2 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 248, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 74, dále jen „finanční nařízení“), stanoví:

„1. Zjištění pohledávky je úkon, kterým pověřená nebo dále pověřená schvalující osoba:

- a) ověřuje, zda dluh existuje;

b) určí nebo ověří skutečnost a výši dluhu;

c) ověřuje podmínky splatnosti dluhu.

2. Vlastní zdroje poskytnuté Komisi a veškeré pohledávky identifikované jako jisté, o stanovené pevné částce a splatné musí být zjištěny inkasním příkazem předloženým účetnímu a oznámením o dluhu zaslaným dlužníku, přičemž obojí vypracuje příslušná schvalující osoba.“

2 Podle čl. 72 odst. 1 finančního nařízení:

„Schválení inkasa je úkon, při kterém vydá příslušná pověřená nebo dále pověřená schvalující osoba vystavením inkasního příkazu pokyn účetnímu vybrat zjištěnou pohledávku.“

3 Na základě čl. 73 odst. 1 finančního nařízení:

„Účetní provádí inkasní příkazy řádně vystavené příslušnou schvalující osobou. Zajistí s náležitou pečlivostí, aby Společenství obdrželo své příjmy a aby byla zachována práva Společenství.

Účetní při vybírání pohledávek Společenství do nich započítá pohledávky dlužníka vůči Společenství, pokud jsou jisté, splatné a stanovené pevnou částkou.“

- 4 Podle článku 78 nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k finančnímu nařízení (Úř. věst. L 357, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 145):

„1. Zjištění pohledávky příslušnou schvalující osobou znamená uznání práva Společenství vůči dlužníku a stanovení nároku, kterým bude od dlužníka požadována úhrada dluhu.

2. Inkasní příkaz je operací, kterou příslušná schvalující osoba dává pokyn účetnímu k inkasu zjištěné pohledávky.

[...]“

- 5 Článek 79 nařízení č. 2342/2002 stanoví:

„Při zjištění pohledávky se příslušná schvalující osoba ujistí, že:

a) pohledávka je jistá a neobsahuje žádnou podmínku;

- b) pohledávka je pevně stanovena v peněžní částce;
- c) pohledávka je splatná a nepodléhá žádné lhůtě k platbě;
- d) údaje o dlužníku jsou správné;
- e) částka, která se má inkasovat, je zapsána ve správné položce rozpočtu;
- f) podklady jsou v pořádku;
- g) je dodržena zásada řádného finančního řízení [...]"

6 Podle článku 83 nařízení č. 2342/2002:

„V každém stadiu řízení v případě, že má dlužník vůči Společenství také jistou a splatnou pohledávku o stanovené částce potvrzenou platebním příkazem a poté, co uvědomí příslušnou schvalující osobu a dlužníka, inkasuje účetní pohledávku započtením.“

Skutkový základ sporu

- 7 Poté, co se stalo hlavním městem Nigérie Abuja místo Lagosu, byla Komise od roku 1993 nájemcem budovy v Abuji určené k umístění její delegace a dočasně i zastoupení některých členských států, mimo jiné i Řecké republiky. Komise přenechala v rámci dohody s těmito státy (dále jen „projekt Abuja I“) do podnájmu některé kanceláře a poskytovala dotčeným zastoupením určité služby. Členské státy se dohodly na rozdělení nákladů souvisejících s jejich zastoupením. Podíl Řecké republiky dosahoval 5,5 % celkových nákladů. Jelikož Komise usoudila, že Řecká republika neuhradila tyto své dluhy, provedla v roce 2004 inkaso odpovídajících částek formou zápočtu (viz bod 44 níže).

- 8 Belgické království, Dánské království, Spolková republika Německo, Řecká republika, Španělská republika, Francouzská republika, Irsko, Italská republika, Nizozemské království, Portugalská republika a Komise (dále jen „partneři“) uzavřely dne 18. dubna 1994 na základě článku J.6 Smlouvy o Evropské unii (nyní po změně článek 20 EU) memorandum o porozumění (dále jen „původní memorandum“) týkající se stavby společného komplexu velvyslanectví pro účely diplomatických misí v Abuji využívajících společné doprovodné služby (dále jen „projekt Abuja II“). Původní memorandum bylo doplněno po přistoupení Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království protokolem o přistoupení.

- 9 Článek 1 původního memoranda stanoví, že velvyslanectví členských států a delegace Komise jsou diplomatické mise, na něž se vztahuje Vídeňská úmluva o diplomatických stycích ze dne 18. dubna 1961, a pokud jde o členské státy, rovněž Vídeňská úmluva o konzulárních stycích ze dne 24. dubna 1963.

10 Článek 10 původního memoranda uváděl, že Komise vystupuje jako koordinátorka projektu Abuja II „pověřená“ ostatními partnery.

11 Podle článku 11 původního memoranda odpovídá Komise za provedení architektonických studií týkajících se realizovatelnosti projektu Abuja II, původního odhadu nákladů a stádií návrhu. Tento článek upravuje rovněž uzavření dodatečného memoranda o porozumění o „podrobném návrhu budovy, rozdělení nákladů a nároků na prostory připadající na každého zúčastněného partnera po dokončení projektu [Abuja II]“ (dále jen „dodatečné memorandum“). Konečně článek 11 zavádí za účelem koordinace a kontroly projektu Abuja II stálý řídicí výbor složený ze zástupců všech partnerů, jemuž předsedá Komise. Stálý řídicí výbor předkládá pravidelné zprávy pracovní skupině pro „Administrativní záležitosti“ zřízené v Radě v rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) (dále jen „Skupina SZBP pro administrativní záležitosti“).

12 Článek 12 původního memoranda zní následovně:

„Projekt [Abuja II] je po schválení [dodatečného memoranda] uvedeného v článku 11 financován přímo příspěvky partnerů odpovídajícími podíly na projektu, jenž připadá na každého jednotlivého partnera. Příspěvek Komise bude zapsán do příslušné rozpočtové položky.

Náklady na přípravné práce („fáze 1“) budou zapsány do provozních položek rozpočtu Komise. Jejich výše se odhaduje na 140.000 ECU. Bude-li projekt [Abuja II] uskutečněn, budou náklady uhrazeny z příspěvků všech partnerů podle jejich podílu na projektu.“

13 Článek 13 původního memoranda stanoví:

„Všichni partneři zajistí po schválení [dodatečného memoranda], úplnou úhradu nákladů, které na ně připadají. Celková částka, kterou je každý partner povinen uhradit, zahrnuje:

a) celkové náklady za jeho vlastní plochu a

b) jeho podíl na nákladech na společné a veřejné prostory, vypočtený poměrně podle vztahu mezi vlastní plochou a celkovými prostory, jež nejsou společné.“

14 Článek 14 původního memoranda stanoví, že Komise se souhlasem a přispěním zúčastněných států uhradí částky dlužné třetím osobám (smluvním stranám).

15 Článek 15 odst. 1 původního memoranda stanoví:

„Rozhodne-li se jeden z partnerů ukončit svou účast na projektu [Abuja II] tím, že nepodepíše [dodatečné memorandum] uvedené v článku 11, podmínky tohoto memoranda o porozumění, včetně finančních závazků upravených v článcích 12 a 13 se nadále nepoužijí na partnera, který svou účast ukončil.“

- 16 Společenství zastoupené Komisí uzavřelo dne 29. března 1995 první smlouvu se společným podnikem tvořeným jednak Dissing & Weitling arkitektfirma A/S, úspěšným uchazečem architektonické soutěže organizované Komisí pro projekt Abuja II a jednak COWIconsult Consulting Engineers and Planners A/S (dále jen „konzultanti“). Podle článku 1 této smlouvy potvrzuje Komise záměr partnerů uzavřít „konečnou smlouvu“ s konzultanty. Podle článku 2 se konzultanti zavazují připravit dotčený projekt. Náklady na tuto přípravu dosáhly 212 547,59 eur.
- 17 Při schůzi zástupců příslušných oddělení ministerstev zahraničních věcí dotyčných členských států a architektů společnosti Dissing & Weitling arkitektfirma byly stanoveny skutečné potřeby zastoupení každého členského státu a podíl nákladů připadající na každého z nich.
- 18 Dne 26. října 1995 se sešla pracovní podskupina „Záležitosti týkající se nemovitostí“ zřízená v rámci SZBP. Ze zápisu ze schůze vyplývá, že pracovní podskupina vyzvala Komisi k tomu, aby:

„[...]

— ukončila fázi [základního návrhu];

— se dohodla podle potřeby s kanceláří architektů na vypracování [plánu pro prostřední fázi návrhu] ve lhůtách stanovených [stálým řídícím výborem];

— uzavřela smlouvy [na studii pozemků a průzkumu oblasti], neboť tato posledně uvedená [smlouva] je nezbytná k sepsání dodatečného memoranda;

— a zálohově uhradila výdaje související s těmito fázemi.“

¹⁹ Podskupina potvrdila, že „částky zaplacené Komisí budou považovány za zálohu jejího podílu do samostatného fondu *ad hoc*, který byl předem určen za vhodný prostředek k financování projektu [Abuja II]“ a že „v případě neuskutečnění projektu poskytnou ostatní partneři Komisi náhradu podle podmínek schválených pro předcházející fáze“.

²⁰ Stálý řídicí výbor (viz bod 11 výše) se sešel dne 24. listopadu 1995. Zápis z této schůze uvádí, že smlouva „o technické pomoci“ s konzultanty ve výši 2 676 369 eur (dále jen „hlavní smlouva“) byla předložena ke schválení Poradní komisí pro nákupy a veřejné zakázky Komise (PKNVZ). Dále zmiňuje, že „v případě neuskutečnění projektu poskytnou ostatní partneři Komisi náhradu“.

²¹ Komise uzavřela dne 27. prosince 1995 hlavní smlouvu. Tato smlouva se týkala základního návrhu a prostřední fáze projektu Abuja II (články 4.4. a 4.5.), jakož i případných podrobných plánů (článek 4.6).

²² Dne 19. září 1996 schválila Skupina SZBP pro administrativní záležitosti prostřední návrh.

- 23 Skupina SZBP pro administrativní záležitosti vyzvala dne 21. listopadu 1996 Komisi, aby přijala opatření *ad hoc* k tomu, aby architekti začali s vypracováním podrobných plánů. Skupina uvedla, že formální smlouva pro tuto fázi bude uzavřena po dokončení dodatečného memoranda. Komise při této schůzi poskytla výše uvedené skupině výši nákladů, které uhradila do 15. listopadu 1996 na přípravu projektu Abuja II, a sice přibližně 2,8 miliónů eur.
- 24 Tatáž skupina se sešla dne 24. února 1997 a rozhodla o tom, že s vypracováním podrobných plánů a smluvní dokumentace nebude čekat na dokončení dodatečného memoranda. Zápis z této schůze obsahuje následující rozhodnutí:

„Komise se vyzývá k tomu, aby se dohodla podle potřeby s architekty o vypracování dokumentace a zálohově uhradila prostředky nezbytné pro tyto práce podle dohodnutých podmínek projektu. Stejně, jak tomu je v předcházejících případech, budou zálohy takto zaplacené Komisí uhrazeny následně ostatními účastníky podle postupů stanovených za tímto účelem v [původním memorandu].“

- 25 V následujících měsících několik členských států svou účast na projektu Abuja II ukončilo. Dne 28. dubna 1997 pověřila Skupina SZBP pro administrativní záležitosti Komisi tím, aby uzavřela „dvoustranné dohody s Dánským královstvím ohledně úhrady podílu, jenž mu přísluší v nákladech na projekt, které Komise vynaložila na účet partnerů“. Podobné rozhodnutí bylo přijato poté, co ukončilo svou účast v září 1997 Irsko, jakož i Portugalská republika, Finská republika a Švédské království.

- 26 Komise uzavřela dne 12. listopadu 1997 s architekty dodatek k hlavní smlouvě, jehož předmětem bylo vypracování podrobných plánů a náhrada cestovních výdajů ve výši 1 895 696 eur.
- 27 Dne 18. června 1998 Skupina SZBP pro administrativní záležitosti zmínila možnost ukončení účasti Belgického království na projektu Abuja II. Ze zápisu z této schůze vyplývá, že stálý řídicí výbor poukázal na to, že Belgické království zaplatí svůj podíl nákladů, tak jak jsou stanoveny po schválení prostředního návrhu.
- 28 Komise zaslala dne 10. června 1998 Řecké republice platební příkaz ve výši 153 367,70 eur odpovídající podílu Řecké republiky na prvotní fázi projektu, a sice 5,06 % celkových nákladů. Platební lhůta byla stanovena na 31. prosince 1998.
- 29 Dne 9. prosince 1998 bylo Spolkovou republikou Německo, Řeckou republikou, Francouzskou republikou, Italskou republikou, Nizozemskem, Rakouskem a Komisí podepsáno dodatečné memorandum. Článek 11 dodatečného memoranda upravuje vytvoření fondu k financování projektu.
- 30 Dodatečné memorandum se podle svého článku 14 provádí prozatímně od prvního dne druhého měsíce po jeho podpisu a nabude účinnosti první den druhého měsíce po datu, kdy členské státy a Komise prohlásí, že jej ratifikovaly.

- 31 Komise vyhlásila dne 28. dubna 1999 veřejnou zakázku na stavbu velvyslanectví dotyčných členských států, jakož i delegace Společenství (Úř. věst. 1999, s. 82). V rámci tohoto vyhlášení bylo uvedeno, že velvyslanectví Řecké republiky bude zaujímat plochu o rozloze 677 m².
- 32 Komise „zopakovala“ dne 3. září 1999 svou výzvu z roku 1998 u Skupiny SZBP pro administrativní záležitosti, aby jí členské státy uhradily částky, které zaplatila konzultantům za prostřední fázi návrhu. Uvedla, že některé členské státy již zaplatily dlužné částky, ale že jiné, včetně Řecké republiky, tak před uplynutím lhůty 31. prosince 1998 neučinily. Komise dodala, že partnerům bude zaslán další platební příkaz týkající se jednak výdajů za podrobné plány a jednak reorganizačních nákladů, jež vznikly tím, že Belgické království, Španělské království a Portugalská republika ukončily svoji účast.
- 33 Dne 20. září 1999 se sešel stálý řídicí výbor za účelem předvýběru stavebních společností. Zástupce Řecké republiky podepsal zápis z jednání. Veřejná zakázka byla zveřejněna v Úředním věstníku S 54 ze dne 17. března 2000.
- 34 Komise požadovala platebním příkazem ze dne 17. února 2000 po Řecké republice úhradu částky 168 716,94 eur za vyhotovení dokumentace nabídkového řízení týkající se podrobných plánů.
- 35 Stálý řídicí výbor se rozhodl dne 22. června 2000 přijmout nový přístup k projektu (dále jen „zmenšený projekt Abuja II“), jež byl nutný z toho důvodu, že Francouzská republika ukončila svou účast na projektu. Zmenšený projekt Abuja II obsahoval zejména zrušení společných budov a doprovodných služeb, jakož i zmenšení plochy.

Zástupce Řecké republiky na této schůzi vyjádřil svůj souhlas s projektem avšak s výhradou, že dojde k jeho schválení jeho nadřízenými. Dne 29. června zaslala Komise Řecké republice zápis ze schůze ze dne 22. června 2000 a vyzvala ji k tomu, aby poskytla formální odpověď ohledně zmenšeného projektu Abuja II.

36 Komise zopakovala dne 5. září 2000 svou žádost zástupcům Řecké republiky. Komise poté, co učinila dne 14. září 2000 novou výzvu, zaslala Řecké republice dne 25. září 2000 dopis faxem, který obsahoval lhůtu na odpověď stanovenou na 30. září 2000 s uvedením, že její nečinnost bude chápána jako ukončení účasti na projektu. Dne 2. října 2000 informovaly řecké orgány Komisi, že nejsou schopny poskytnout odpověď ohledně zmenšeného projektu Abuja II. Komise tedy téhož dne odpověděla, že pověřila architekty, aby přepracovali zmenšený projekt Abuja II a vyloučily z něj Řeckou republiku.

37 Komise zaslala Řecké republice oznámení o dluhu ve výši 1 276 484,50 eur týkající se stavebních nákladů na projekt Abuja II. Komise následně toto oznámení o dluhu odvolala.

38 Řecká republika poté, co zřídila své vlastní velvyslanectví v Abuji, opustila dne 13. července 2002 dočasné prostory, které užívala v rámci projektu Abuja I.

39 Komise zaslala formálně dopisem ze dne 11. října 2002 Řecké republice oznámení o neuhrazeném dluhu vztahující se k projektům Abuja I a Abuja II a vyzvala ji k úhradě celkové částky 861 813,87 eur a 11 000 amerických dolarů (USD).

- 40 Komise po jednání mezi stranami připomněla Řecké republice dopisem ze dne 31. ledna 2003, že Řecká republika nezaplatila své dluhy vztahující se k projektům Abuja I a Abuja II, a vyzvala ji k úhradě celkové částky 516 374,96 eur a 12 684,86 USD do konce února 2003. Komise dodala, že nebude-li platba provedena do data splatnosti, provede inkaso dotyčných částek pomocí všech dostupných právních prostředků.
- 41 V průběhu následujících měsíců jednaly Řecká republika a Komise o výši dlužných částek.
- 42 Řecká republika zaslala dne 29. prosince 2003 svému stálému zástupci u Evropské unie dopis, jehož znění je následující:

„Vzhledem k tomu, že Evropská komise zachovává svůj postoj, co se týče dluhu naší země za projekt Abuja II s tím, že používá postup zápočtu, žádáme Vás, abyste tento postup sledoval a oznámil nám, zda a v jakém rozsahu byl proveden, aby se mohla Řecká republika zabývat tím, zda podá žalobu proti Evropské komisi.

Pokud jde o projekt Abuja I, připomínáme, že jsme uznali náš dluh do května 2002, zatímco výše požadovaná Komisí se vztahuje k období do července 2002, jakož i k období po tomto datu. Vzhledem k tomu, že máme v úmyslu uhradit náš výše zmíněný dluh, žádáme vás o to, abyste se spojil s příslušnými finančními odděleními Komise za účelem ověření složek přesné celkové částky našeho dluhu v eurech do května 2002“.

- 43 Komise zaslala dne 16. února 2004 Řecké republice dopis, který vymezil její dosud neuhrazené dluhy týkající se projektu Abuja I a Abuja II. Z tabulky, která je přílohou tohoto dopisu, který uvádí zejména jedenáct oznámení o neuhrazeném dluhu vztahujících se k projektům Abuja I a Abuja II, vyplývá, že Komise požádala Řeckou republiku o úhradu 565 656,80 eur. Komise v tomto dopise upřesnila:

„[Řecká republika postoupila] Komisi následující pohledávku: [...]

2000GR161PO005OBJ 1 KONTINENTÁLNÍ ŘECKO – Interim payement – 4 774 562,67 eur.

Podle platebních podmínek tak, jak jsou stanoveny [čl. 73 odst. 1 druhým pododstavcem finančního nařízení] provede Komise započtení dluhů a pohledávek s případným zohledněním úroků z prodlení.

V případě, že pohledávky, které jste oznámili, přesáhnou započítané částky, čistý zůstatek, na nějž máte nárok, Vám bude v nejbližším možném termínu uhrazen [...]"

- 44 Komise poskytla dne 10. března 2004 prostředky Řecké republice v rámci operačního regionálního programu kontinentálního Řecka. Místo úhrady částky 4 774 562,67 eur (viz bod 43 výše), uhradila Komise pouze 3 121 243,03 eur. Tímto způsobem provedla započtení zůstatku, který Řecká republika dosud neuhradila, z něhož 565 656,80 se týkalo projektů Abuja I a Abuja II (dále jen „napadený akt“).

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

- ⁴⁵ Návrhem došlým kanceláři Soudního dvora dne 22. dubna 2004 podala Řecká republika tuto žalobu. Žaloba byla zapsána pod číslem C-189/04.
- ⁴⁶ Usnesením ze dne 8. června 2004 podle článku 2 rozhodnutí Rady 2004/407/ES ze dne 26. dubna 2004, kterým se mění články 51 a 54 Protokolu o statutu Soudního dvora (Úř. věst. L 132, s. 5; Zvl. vyd. 01/05, s. 85) postoupil Soudní dvůr věc Soudu.
- ⁴⁷ Na základě zprávy soudce zpravodaje se Soud rozhodl zahájit ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření vyzval účastnice řízení, aby písemně odpověděly na několik otázek. Této žádosti bylo vyhověno.
- ⁴⁸ Komise ve svých odpovědích na otázky Soudu uplatnila, že je namístě vyjmout ze spisu stanovisko právní služby Rady ze dne 26. června 1998, jež předložila Řecká republika v příloze 12 žaloby.
- ⁴⁹ Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty na jednání dne 10. května 2006.

50 Řecká republika navrhuje, aby Soud:

- prohlásil akt o započtení přijatý Komisí týkající se částky 565 656,80 eur za neplatný;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

51 Komise navrhuje, aby Soud:

- zamítl žalobu jako zjevně neopodstatněnou;
- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

K věci samé

52 Řecká republika se dovolává jediného žalobního důvodu vycházejícího z porušení původního a dodatečného memoranda, jakož i ustanovení finančního nařízení a nařízení č. 2342/2002.

- 53 Tento žalobní důvod se dělí na dvě části. Řecká republika zaprvé tvrdí, že se Komise zmýlila, pokud jde o její finanční závazky týkající se projektů Abuja I a Abuja II a zejména, že nemá žádný finanční závazek v případě projektu Abuja II. Řecká republika zadruhé a každopádně uplatňuje, že Komise nebyla oprávněna provést formou zápočtu inkaso dotčených částek z toho důvodu, že pohledávky nebyly jisté a stanovené pevnou částkou ve smyslu finančního nařízení a nařízení č. 2342/2002.

K první části žalobního důvodu vycházející z porušení původního a dodatečného memoranda

Argumenty účastnic řízení

- 54 Co se týče nejprve projektu Abuja I, Řecká republika uznává, že je povinna zaplatit částky dlužné z důvodu výdajů na nájemné a provozních nákladů v celkové výši (bez úroků) 50 312,67 eur a 11 000 USD. Tyto částky přitom nebyly uhrazeny okamžitě z toho důvodu, že zaprvé některá oznámení o dluhu přesně neuváděla období, ke kterému se vztahovala. Řecká republika se v tomto ohledu dovolává oznámení o dluhu ze dne 9. března 2000 a odkazuje na svůj dopis ze dne 29. prosince 2003, v němž žádala o upřesnění ohledně oznámení o dluhu. Zadruhé existovala neshoda ohledně data, kdy bylo dotyčné nájemné splatné. Konečně zatřetí, Komise rozhodla jednostranně o provedení napadeného započtení.
- 55 Co se týče dále projektu Abuja II, Řecká republika uplatňuje, že nemá žádný finanční závazek. Skutečnost, že neratifikovala dodatečné memorandum je v tomto ohledu rozhodující.

- 56 Z původního memoranda totiž vyplývá, že zúčastněný partner může ukončit svou účast buď tak, že nepodepíše dodatečné memorandum (čl. 15 odst. 1) nebo poté, co dodatečné memorandum nabude účinnosti (čl. 15 odst. 2). Řecká republika uplatňuje, že ukončila svou účast na projektu Abuja II tím, že využila první možnosti. Dodatečné memorandum totiž podepsala, ale nikdy jej neratifikovala. Toto neprovedení ratifikace znamená ukončení účasti na projektu Abuja II.
- 57 Podle článku 14 dodatečného memoranda (viz bod 30 výše) je přitom ratifikace nezbytnou podmínkou k tomu, aby uvedené memorandum nabylo účinnosti, což nastalo až poté, co Řecko ukončilo svou účast.
- 58 Podle čl. 15 odst. 1 původního memoranda (viz bod 15 výše) má navíc ukončení účasti za následek to, že Řecko nemá žádný finanční závazek.
- 59 Řecká republika tvrdí, že z článku 12 původního memoranda a zejména z jeho druhého pododstavce vyplývá, že náklady na přípravné práce projektu Abuja II měly být přičteny Komisi. Dodává, že kdyby se projekt uskutečnil, tyto náklady by byly uhrazeny příspěvky všech partnerů v závislosti na jejich podílu na projektu (viz bod 12 výše). Tyto náklady nemají být hrazeny těmi, kteří ukončili svou účast, aniž by ratifikovali dodatečné memorandum, přinejmenším alespoň v případě, že ukončili svou účast před nabytím jeho účinnosti.
- 60 Řecká republika se domnívá, že stanovisko právní služby Rady ze dne 26. června 1998 potvrzuje v tomto ohledu její výklad.

- 61 Jakýkoliv jiný závěr by totiž změnil „duch projektu“. Přestože členské státy převedly některé pravomoci na Komisi v rámci projektu Abuja II, zachovaly si určitou nezávislost tak, aby jejich činnost nebyla „narušena nebo omezena striktními, absolutními a přísnými pravidly“. Členský stát může ukončit účast na projektu, má-li za to, že je projekt finančně nevýhodný nebo z jakéhokoli jiného legitimního důvodu.
- 62 Podle Řecké republiky z toho vyplývá, že Komise porušila původní memorandum, zejména jeho článek 15, jakož i dodatečné memorandum.
- 63 Řecká republika poukazuje ve své replice na to, že několik členských států ukončilo účast na projektu Abuja II z důvodu značného zvýšení nákladů tohoto projektu ve srovnání s původním rozpočtem.
- 64 Rovněž uplatňuje, že právní argument Komise je v daném případě překvapivý. Komise jednak připouští nepoužitelnost dodatečného memoranda a dovolává se tedy údajné odpovědnosti Řecké republiky vyplývající z předsmuvních jednání. Komise krom toho podpůrně uvádí, že dodatečné memorandum je v celém rozsahu právně závazné. Řecká republika má za to, že mezinárodní dohoda je buď v celém rozsahu účinná nebo tomu tak není proto, že není ratifikovaná. Tato ustanovení nemohou být však považována za primárně nepoužitelná a uplatnit se podpůrně. V tomto ohledu je zásadní a rozhodující otázkou, zda je dodatečné memorandum účinné, či nikoliv.
- 65 Pokud jde o argument Komise, že Řecká republika má odpovědnost vyplývající z předsmuvních jednání, neboť vyvolala u svých partnerů očekávání, že splní konečné smluvní závazky, posledně jmenovaná tvrdí, že toto očekávání mohlo být

opodstatněné, pokud by se okolnosti podstatným způsobem nezměnily. Z důvodu ukončení účasti několika států se však zvýšily značně náklady na projekt. Tato nemalá zátěž, která se přidala k naprosté změně podmínek projektu Abuja II, byla důvodem jejího definitivního a legitimního ukončení účasti.

- 66 Řecká republika je toho názoru, že pouze původní a dodatečné memorandum upravují práva a povinnosti partnerů, včetně jejich finančních závazků. I kdyby rozhodnutí přijatá případně během trvání činnosti stálého řídicího výboru odporovala výše uvedenému právnímu rámci, nemohou mít před ním v žádném případě přednost.
- 67 Řecká republika konečně tvrdí, že Komise musí nést náklady související s projektem Abuja II. Správný výklad ustanovení původního memoranda (články 12 a 13) a dodatečného memoranda (článek 14) ukazuje, že tyto náklady budou hrazeny pouze koncovými partnery, majiteli a výlučnými uživateli komplexu nemovitostí. Komise může jako koordinátorka celého projektu ostatně po koncových partnerech požadovat, aby uhradili dotčené náklady.
- 68 Komise napadá argumenty Řecké republiky týkající se projektu Abuja I. Poukazuje na to, že výdaje, které má uhradit Řecká republika, byly vypočteny do 13. července 2002, tedy do data, kdy posledně jmenovaná opustila přechodné prostory.
- 69 Pokud jde o projekt Abuja II, Komise se dovolává třech argumentů k prokázání odpovědnosti Řecké republiky.

- 70 Zaprvé, Řecká republika měla smluvní odpovědnost týkající se nákladů, na něž se vztahovalo původní memorandum za přípravnou fázi projektu, podle procentního podílu, jež jí příslušel (viz čl. 12 druhý pododstavec původního memoranda), neboť uvedené memorandum podepsala a ratifikovala.
- 71 Komise zadruhé uplatňuje, že Řecká republika měla odpovědnost vyplývající z předsmuvních jednání k dodatečnému memorandu, pokud jde o náklady související s pozdějšími fázemi, tedy o hlavní část sporné částky. Dovolává se zejména jednání Řecké republiky a zásady dobré víry v mezinárodním právu veřejném.
- 72 Komise zatřetí podpůrně uplatňuje smluvní odpovědnost Řecké republiky vyplývající z prozatímního provádění dodatečného memoranda na základě zmocnění. Komise v tomto ohledu zaprvé tvrdí, že článek 14 dodatečného memoranda stanoví, že toto memorandum se bude prozatímně provádět, z čehož s výhradou ratifikace vznikly smluvní závazky. Řecká republika se tedy *de facto* zjevně účastnila tohoto prozatímního provádění. Komise zadruhé zvláště uplatňuje, že vztahy mezi zúčastněnými státy a jí samou jako koordinátorkou projektu lze kvalifikovat jako vztahy mezi zmocniteli a zmocněncem. Členské státy by jí jakožto zmocnitelé měly nahradit výdaje, které vynaložila jako zmocněnec.

Závěry Soudu

- 73 Úvodem je třeba připomenout, že v rámci Smlouvy o EU v jejím znění vyplývajícím z Amsterodamské smlouvy jsou pravomoci Soudního dvora uvedeny taxativně v článku 46 EU. Tento článek nestanoví žádnou pravomoc Soudního dvora v rámci

ustanovení hlavy V Smlouvy o EU (usnesení Soudu ze dne 18. listopadu 2005, Selmani v. Rada a Komise, T-299/04, Sb. rozh. s. II-20, body 54 a 55).

74 Ze spisu k projednávané věci vyplývá, že na vztahy mezi Komisí a členskými státy vyplývající z jejich spolupráce v rámci návrhu, plánování a provádění projektů Abuja I a Abuja II se vztahuje hlava V Smlouvy o EU (viz zejména bod 8 výše). Je však nesporné, že Komise provedla inkaso sporných částek prostřednictvím aktu přijatého na základě finančního nařízení a nařízení č. 2342/2002, takže akt o započtení spadá do oblasti práva Společenství. Vzhledem k tomu, že takový akt může být předmětem žaloby na neplatnost podané na základě článku 230 ES, je Soud příslušný k rozhodnutí o projednávané žalobě.

75 Dále je třeba přezkoumat finanční odpovědnost Řecké republiky za projekty Abuja I a Abuja II.

76 Pokud jde zaprvé o projekt Abuja I, Řecká republika v zásadě připouští svou odpovědnost za dotčené náklady, a konkrétněji uznala dluh ve výši 50 312,67 eur a 11 000 USD mimo úroků. Naproti tomu popírá odpovědnost za celkovou částku 72 714,47 eur, kterou jí Komise přičetla za projekt Abuja I.

77 V tomto ohledu je třeba připomenout, že na základě čl. 21 prvního pododstavce statutu Soudního dvora, který se na řízení před Soudem použije podle čl. 53 prvního pododstavce téhož statutu a na základě čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Soudu musí žaloba uvedená v článku 21 statutu Soudního dvora obsahovat zejména předmět sporu a stručný popis dovolávaných žalobních důvodů. Podle ustálené judikatury musí být tyto údaje dostatečně jasné a přesné pro to, aby umožnily žalovanému připravit svou obranu a Soudu rozhodnout o žalobě případně i bez

dalších podpůrných informací. Za účelem zajištění právní jistoty a řádného výkonu spravedlnosti je třeba pro to, aby byla žaloba přípustná, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je založena, vyplývaly, přinejmenším stručně, ale uceleně a srozumitelně, z textu samotné žaloby (usnesení Soudu ze dne 28. dubna 1993, *De Hoe v. Komise*, T-85/92, Recueil, s. II-523, bod 20, a rozsudek Soudu ze dne 3. února 2005, *Chiquita Brands a další v. Komise*, T-19/01, Sb. rozh. s. II-315, bod 64).

78 Řecká republika, přestože v zásadě připouští svou odpovědnost za projekt Abuja I, tvrdí, že neuhradila dotčené dluhy z důvodu neshody ohledně data, ke kterému bylo dotčené nájemné splatné (viz bod 54 výše). Řecká republika však tento argument nijak neuvedla ve své žalobě ve smyslu judikatury uvedené v bodě 77 výše.

79 Je třeba uvést, že Komise zaúčtovala Řecké republice částku 72 714,47 eur z titulu projektu Abuja I, jež odpovídala přechodnému pronajmutí prostor, které Řecká republika využívala do 13. července 2002. Komise rozdělila tyto náklady podle podrobné dokumentace a zjistila svou pohledávku oznámeními o dluhu. Z toho vyplývá, že důkazní břemeno ohledně neopodstatněnosti nebo chybného výpočtu dotčené částky nese Řecká republika. Řecká republika však nevysvětlila svůj postoj ohledně data splatnosti dotčených nájmu ani rozdílu v postoji mezi ní a Komisí. Stejně tak neupřesnila složky svého výpočtu částek 50 312,67 eur a 11 000 USD, ani důvody, proč odmítla přijmout odpovědnost za celkovou částku 72 714,47 euro, kterou jí za projekt Abuja I Komise zaúčtovala.

80 Řecká republika totiž neprokázala, že se Komise dopustila omylu, pokud jde o dlužnou částku. Soud tedy nemůže posoudit, zda Komise pochybila při posouzení dlužné částky, ani nahradit částku inkasovanou Komisí částkou přijímanou Řeckou republikou.

- 81 Řecká republika rovněž uplatňuje, že oznámení o dluhu neupřesňují dobu, ke které se vztahují (viz bod 54 výše). V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že Řecká republika jednak v zásadě připustila svou odpovědnost za dotčený dluh a jednak že nevznesla námitky, když obdržela několik oznámení o dluhu mezi 30. listopadem 1997 a 31. lednem 2001. Z toho vyplývá, že Řecká republika měla předložit důkaz, že za dotčené dluhy nebyla odpovědná. V tomto ohledu však zjevně důkazní břemeno neunesla. Navíc, jak je uvedeno v bodě 79 výše, Řecká republika nevysvětlila, proč má za to, že není dlužníkem rozdílu mezi částkou, kterou připouští, a částkou požadovanou Komisí. Neupřesňuje ani v čem spočívá v této souvislosti údajná nepřesnost oznámení o dluhu.
- 82 Z toho vyplývá, že argument Řecké republiky týkající se její odpovědnosti za dluhy vztahující se k projektu Abuja I nemůže být přijat.
- 83 Zadruhé je třeba přezkoumat argument Řecké republiky, že neměla žádnou finanční odpovědnost, pokud jde o projekt Abuja II. Řecká republika zdůrazňuje, že práva a povinnosti partnerů jsou stanoveny pouze v původním a dodatečném memorandu, tvrdí, že ukončila svou účast na projektu, neboť nikdy neratifikovala dodatečné memorandum. Z článku 15 odst. 1 původního memoranda pak podle ní vyplývá, že se na ni nevztahuje žádný finanční závazek, pokud jde o projekt Abuja II (viz body 55 a 62 výše).
- 84 Soud v tomto ohledu nejprve podotýká, že Řecká republika nezpochybňuje, že s ní bylo jednáno jako s řádným účastníkem projektu Abuja II po dobu více než šesti let, a sice od 18. dubna 1994 do 30. září 2000. Řecká republika, která v projednávaném případě tvrdí, že ukončila účast na projektu Abuja II, neboť neratifikovala dodatečné memorandum, se totiž podílela na uvedeném projektu skoro dva roky po podpisu zmíněného memoranda v prosinci 1998 (viz bod 29 výše). Řecká republika dokonce poté, co obdržela dopisy od Komise týkající se zmenšeného projektu Abuja II (viz body 35 a 36 výše), formálně neukončila účast na projektu, ale pouze uvedla dopisem

ze dne 2. října 2000, že není schopna poskytnout konečnou odpověď ohledně své účasti na projektu Abuja II (viz bod 36 výše). Řecká republika dávala svým stálým jednáním mezi dubnem 1994 a zářím 2000 partnerům najevo, že zachová svou účast na projektu Abuja II. Tímto vyvolala u ostatních partnerů očekávání, že nadále ponese svou finanční odpovědnost vztahující se k projektu Abuja II. Posouzení povinností Řecké republiky nemůže být tedy omezeno na původní a dodatečné memorandum, nýbrž musí taktéž zohlednit očekávání, která uvedené členský stát vyvolal svým jednáním u svých partnerů.

85 Soud v tomto ohledu připomíná, že zásada dobré víry je pravidlem mezinárodního práva obyčejového, jehož existence byla uznána Stálým dvorem mezinárodní spravedlnosti založeným v rámci Společnosti národů (viz rozsudek ze dne 25. května 1926, Německé zájmy v polském Horním Slezsku, SDMS, řada A, č. 7, s. 30 a 39) a následně Mezinárodním soudním dvorem, a že tedy platí v projednávaném případě pro Společenství, jakož i pro ostatní partnery.

86 Tato zásada byla zakotvena článkem 18 Vídeňské úmluvy o smluvním právu uzavřené dne 23. května 1969, který stanoví:

„Stát je povinen zdržet se jednání, které by mohlo mařit předmět a účel smlouvy, jestliže:

- a) podepsal smlouvu nebo vyměnil listiny tvořící smlouvu s výhradou ratifikace, přijetí nebo schválení, dokud jasně neprojevil úmysl, že se nehodlá stát její smluvní stranou; nebo

- b) v období, které předchází vstupu smlouvy v platnost, vyjádřil svůj souhlas s tím, že bude vázán smlouvou, a to za podmínky, že vstup smlouvy v platnost není nepřiměřeně oddalován.“

⁸⁷ Je rovněž namístě poznamenat, že zásada dobré víry je v mezinárodním právu veřejném spjata se zásadou ochrany legitimního očekávání, která je podle judikatury součástí právního řádu Společenství (rozsudek Soudu ze dne 22. ledna 1997, Opel Austria v. Rada, T 115/94, Recueil, s. II-39, bod 93).

⁸⁸ Je nesporné, že Řecká republika podepsala dne 18. dubna 1994 původní memorandum a že jej rovněž ratifikovala. Podle preambule daného memoranda byla jedním z partnerů na projektu Abuja II, kteří se rozhodli postavit společný komplex velvyslanectví v „duchu společného zájmu“. Z tohoto postavení partnera vznikají zvýšené závazky spolupráce a solidarity mezi účastníky.

⁸⁹ Původní memorandum se týká přípravných fází projektu Abuja II. Přestože lze toto memorandum a zejména jeho články 11 až 15 kritizovat jako nedostatečně jasné, je nesporné, že z nich vyplývá, že Komise se zavázala zaplatit náklady na přípravné práce ve výši 140 000 eur a tyto náklady měly být uhrazeny všemi partnery v závislosti na jejich podílu na projektu v případě, že by se projekt uskutečnil (viz zejména článek 12 původního memoranda uvedený v bodě 12 výše). Účastnice řízení rovněž potvrdily při jednání, že z článku 11 až 15 původního memoranda vyplývá, že po první fázi, která se vyznačuje počátečním návrhem projektu, měli partneři se zájmem o pokračování projektu podepsat dodatečné memorandum o podrobném návrhu budovy a o podrobném financování projektu.

- 90 Komise po podpisu původního memoranda podepsala se schválením partnerů smlouvy s konzultanty (viz bod 16 výše). Přestože ze spisu vyplývá, že náklady v porovnání s původními odhady vzrostly, vzniklé náklady nebyly při schůzích výborů odpovědných za projekt zpochybňovány (viz bod 18 až 23 výše) ze strany zúčastněných partnerů, mezi nimiž byla i Řecká republika.
- 91 Je třeba podotknout, že z původního memoranda podepsaného a ratifikovaného Řeckou republikou vyplývá, že účast členských států na projektu byla stanovena na základě požadované plochy pro jejich delegaci a zahrnovala část nákladů na společné a veřejné prostory (viz bod 13 výše). Řecká republika nepopírá, že požadovala pro své velvyslanectví plochu o rozloze 591 m², takže její účast na projektu byla s ohledem na účast čtrnácti partnerů původně stanovena na 5,06 %.
- 92 Po počátečním návrhu projektu a v rozporu s tím, co bylo stanoveno původním memorandem (viz bod 11 výše), se partneři rozhodli pokračovat v projektu a nést náklady související s podrobným návrhem budovy předtím, než bude vyhotoveno dodatečné memorandum. Zejména Skupina SZBP pro administrativní záležitosti zmocnila Komisi na schůzi dne 24. února 1997, které se zúčastnili dva zástupci Řecké republiky, aby se dohodla podle potřeby s architekty na vypracování podrobných plánů, aniž by čekala na dodatečné memorandum (viz. bod 24 výše). Bylo dohodnuto, že „stejně, jak tomu je v předcházejících případech, budou zálohy takto zaplacené Komisí uhrazeny následně ostatními účastníky podle postupů stanovených za tímto účelem v původním memorandu“.
- 93 Jedná se o důležitou skutečnost. Partneři tím, že se rozhodli vypracovat podrobné plány, aniž by čekali na vyhotovení dodatečného memoranda, přesáhli přípravné fáze, čímž uzavřeli konkludentně dohodu o uskutečnění projektu. Pokud jde o náklady, jež vznikly tímto rozhodnutím, partneři se nemohli zjevně dovolávat

postupů stanovených dodatečným memorandem, které nebylo schváleno (viz bod 13 výše). Partneri se tedy tím, že se odvolávali na následné uhrazení záloh stanovených v původním memorandu, ve skutečnosti odvolávali na článek 12 tohoto memoranda, podle kterého bude-li projekt uskutečněn, partneři uhradí částku vynaloženou na přípravné práce zaplacenou zálohově Komisí (viz bod 12 výše). Avšak vzhledem k tomu, že se partneři rozhodli na schůzi dne 24. února 1997 projekt uskutečnit, neměli již možnost ukončit účast na projektu, aniž by uhradili svůj podíl předběžných a následných nákladů.

94 Ačkoli některé členské státy následně ukončily svou účast na projektu (viz body 25 a 27 výše), Řecká republika nejednala v žádném ohledu tak, že by vyvolala pochybnosti o své účasti. Navíc nevznesla žádnou námitku ohledně nákladů týkajících se hlavní smlouvy, ve výši 1 895 696 eur, uzavřené s konzultanty dne 12. listopadu 1997 (viz bod 26 výše).

95 Řecká republika a ostatní partneři, kteří neukončili svou účast na projektu, podepsali dne 9. prosince 1998 dodatečné memorandum (viz bod 29 výše). Řecká republika kromě toho jednala v průběhu následujících měsíců v rámci projektu jako řádný partner. Až v létě 2000 poprvé projevila zdrženlivost ohledně pokračování své účasti, což dovedlo Komisi k závěru, že svou účast na projektu ukončila (viz bod 36 výše).

96 Je nesporné, že Řecká republika měla právo ukončit svou účast na projektu. S ohledem zejména na vývoj závazků počínaje počáteční fází a navzdory neratifikování dodatečného memoranda má Soud nicméně za to, že nemohla ukončit svou účast, aniž by byla odpovědná za náklady související se svou účastí na projektu Abuja II.

97 Řecká republika jako strana, která podepsala dodatečné memorandum, byla povinna jednat v dobré víře ve vztahu k ostatním partnerům. Tato povinnost byla posílena tím, že Řecká republika podepsala a ratifikovala původní memorandum a byla od 18. dubna 1994 do 30. září 2000 „účastnicím se partnerem“ na projektu. V tomto ohledu je třeba jednak zdůraznit, že Řecká republika se zúčastnila schůzí výborů odpovědných za projekt a schválila náklady Komise. Řecká republika krom toho požadovala, aby plocha jejího velvyslanectví v komplexu zaujímalá 591 m² a souhlasila poté, co některé členské státy ukončily svou účast na projektu, se zvýšením této plochy na 677 m² (viz vyhlášení veřejné zakázky ze dne 28. dubna 1999). Byla v plném rozsahu zapojena do nabídkového řízení pro projekt v roce 1999 a 2000 a její zástupce se zúčastnil vyhodnocování stavebních společností (viz body 31 a 33 výše).

98 Řecká republika navíc nevyjádřila pochybnosti, pokud jde o její účast na projektu mezi 18. dubnem 1994 a 30. zářím 2000. Měla-li za to, že nenese žádnou finanční odpovědnost před ratifikací dodatečného memoranda, měla podat námitky proti platebním příkazům ze dne 10. června 1998 a ze dne 17. února 2000, jež jí Komise poslala v souvislosti s projektem Abuja II (viz body 28, 32 a 34 výše). Krom toho nikdy nevyjádřila úmysl ukončit účast nebo neratifikovat dodatečné memorandum, přestože několik členských států svou účast ukončilo a došlo v důsledku toho ke změně jejího vlastního podílu na projektu. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že podle Vídeňské úmluvy o smluvním právu (viz bod 86 výše) je strana, která hodlá odstoupit od mezinárodní dohody povinna o tom uvědomit ostatní strany (článek 65 a 67).

99 Soud je toho názoru, že z výše uvedeného vyplývá, že Řecká republika jednala jako řádná účastnice projektu. Svým jednáním vyvolala u ostatních stran dojem, že přijímá a schvaluje závazky přijaté ze strany Komise jménem partnerů. Vyvolala tak u svých partnerů očekávání, že splní své finanční závazky vyplývající z projektu. Navíc je třeba konstatovat, že její účast na projektu a zejména její velvyslanectví o rozloze 677 m² mělo přímý vliv na celkové náklady projektu. Řecká republika se

tedy z důvodu zásady dobré víry nemůže zprostit svých finančních závazků tím, že bude namítat, že dodatečné memorandum neratifikovala.

100 Závazky Řecké republiky krom toho vyplývají rovněž ze znění původního memoranda. Jak Řecká republika uznala (viz bod 56 výše), z čl. 15 odst. 1 původního memoranda výslovně vyplývá, že zúčastněný partner, který nepodepíše dodatečné memorandum, se může zprostit finančních závazků vyplývajících z projektu (viz bod 15 výše). Je přitom nesporné, že Řecká republika dodatečné memorandum podepsala. Za okolností projednávaného případu je třeba čl. 15 odst. 1 původního memoranda vykládat striktně, na rozdíl od výkladu, který zastává Řecká republika.

101 Řecká republika tvrdí, že ratifikace dodatečného memoranda je nezbytnou podmínkou k tomu, aby nabylo účinnosti (viz bod 57 výše). Soud v tomto ohledu poznamenává, že na základě článku 14 dodatečného memoranda se toto memorandum provádí prozatímně od prvního dne druhého měsíce po jeho podpisu. Vzhledem k tomu, že uvedené memorandum bylo podepsáno partnery dne 9. prosince 1998, provádělo se prozatímně od 1. února 1999. Dodatečné memorandum se tedy ve vztahu k Řecké republice provádělo prozatímně až do října 2000. Řecká republika nemůže toto prozatímní provádění popírat na základě toho, že memorandum neratifikovala.

102 Krom toho je třeba podotknout, že osm dalších členských států z důvodu ukončení své účasti na projektu svůj podíl nákladů uhradilo, přestože ne všechny ratifikovaly dodatečné memorandum.

103 Z výše uvedeného vyplývá, že Řecká republika je odpovědna za veškeré náklady vyplývající z její účasti na projektu Abuja II.

104 Řecká republika připouští, že ostatní partneři mohli oprávněně očekávat, že splní své konečné smluvní závazky pouze v případě, že se „podstatným způsobem nezmění“ okolnosti (viz bod 65 výše). Přitom v rozporu s tím, co tvrdí Řecká republika, pokud jde o projekt stavby budovy, zvýšení nákladů projektu není možné považovat za „podstatnou změnu okolností“. Řecká republika krom toho souhlasila se zvýšením nákladů projektu, jež bylo známe od počátku projektu Abuja II (viz bod 90 výše) a nevznesla žádnou námitku, když se její podíl na projektu zvýšil v důsledku ukončení účasti některých členských států v období mezi roky 1997 a 1999.

105 Z výše uvedeného vyplývá, že je třeba první část jediného žalobního důvodu zamítnout.

K druhé části žalobního důvodu vycházející z porušení finančního nařízení a nařízení č. 2342/2002

Argumenty účastnic řízení

106 Řecká republika uplatňuje, že Komise porušila finanční nařízení a nařízení č. 2342/2002, když provedla inkaso dotčených částek formou započtení.

107 Řecká republika tvrdí, že v rozporu s tím, co uvádí Komise, panuje kolem výše a odůvodnění nárokových částek jak pro projekt Abuja I, tak pro projekt Abuja II, zjevná nejistota. Komise ji po sobě jdoucími dopisy z 29. května 2002, 11. října 2002 a 31. ledna 2003 vyzvala k tomu, aby uhradila tři zcela odlišné částky pro dotyčné projekty (1 276 484,50 eur, 861 813,87 eur a 516 374,96 eur). Prodlení v platbě

dlužné částky je tedy vysvětleno tím, že některé údaje obsažené v oznámení o dluhu nebyly dostatečně jasné, jakož i tím, že odpovídající částky byly značně odlišné (viz bod 54 výše). Řecká republika v tomto ohledu připomíná, že dluh ve výši 1 276 484,50 eur byl zrušen jako neoprávněný.

- 108 Řecká republika dodává, že Komise porušila zásady upravující inkasní operace formou zápočtu upravené v člancích 77 až 89 nařízení č. 2342/2002. Zejména prováděcí pravidla článku 83 nařízení č. 2342/2002, podle kterých musí být pohledávka jistá a stanovena pevnou částkou, aby mohla být platně započítána, nejsou splněna.
- 109 Finanční nařízení a nařízení č. 2342/2002 krom toho obsahují ustanovení, jejichž cílem je ochrana finančních zájmů Společenství (čl. 78 odst. 1 a čl. 80 odst. 1 nařízení č. 2342/2002). Výše započtení, zejména pokud jde o projekt Abuja II, se však v projednávané věci netýká pohledávek Společenství vůči Řecké republice, nýbrž pohledávek, které mají případně partneři projektu Abuja II pouze v rámci ustanovení původního memoranda. Řecká republika z toho vyvozuje, že Komise se nemůže právoplatně dovolávat postupů stanovených finančním nařízením.
- 110 Komise uvádí, že žalobkyně popírá neprávem uvedené pohledávky, které jsou jisté, ověřené a splatné.

Závěry Soudu

- 111 Nejprve je třeba uvést, že z rozsahu působnosti finančního nařízení a zejména z jeho článku 1 vyplývá, že inkaso formou započtení upravené v jeho čl. 73 odst. 1 (viz

bod 3 výše) se vztahuje pouze na částky vyplývající z rozpočtu Společenství. Není přitom sporu o tom, že Komise byla oprávněna podle článku 268 ES, který stanoví zahrnutí do rozpočtu jak výdajů Komise, tak některých výdajů orgánů, které vyplývají z ustanovení Smlouvy o Evropské unii a vztahují se ke společné zahraniční a bezpečnostní politice, zahrnout do rozpočtu Společenství výdaje vynaložené na projekty Abuja I a Abuja II.

- 112 Řecká republika se domnívá, že Komise porušila finanční nařízení, jakož i nařízení č. 2342/2002 z toho důvodu, že dotčené pohledávky nebyly „jisté a stanovené pevnou částkou“ ve smyslu uvedených nařízení. Řecká republika poukazuje zejména na to, že kolem výše a odůvodnění nárokovaných částek panovala zjevná nejistota (viz body 106 až 108 výše).
- 113 V tomto ohledu je třeba uvést, že finanční nařízení a nařízení č. 2342/2002 obsahují podrobná pravidla týkající se práva Komise provést inkaso formou započtení.
- 114 Článek 73 odst. 1 finančního nařízení stanoví, že účetní při vybírání pohledávek Společenství, potvrzených příslušnou schvalující osobou, do nich započítá pohledávky dlužníka vůči Společenství, pokud jsou jisté, splatné a stanovené pevnou částkou (viz bod 3 výše).
- 115 Pokud jde o postup, který se použije, článek 71 finančního nařízení stanoví, že příslušná schvalující osoba zjistí pohledávku, a sice ověří, zda dluh existuje, určí nebo ověří skutečnost a výši dluhu a ověří podmínky splatnosti dluhu (viz bod 1 výše). Článek 79 nařízení č. 2342/2002 vyžaduje, aby se příslušná schvalující osoba zejména ujistila, že pohledávka je „jistá“ a neobsahuje žádnou podmínku. Taktéž je povinna se

ujistit, že pohledávka je „pevně stanovena v peněžní částce“, jakož i o tom, že pohledávka je „splatná“ a sice že nepodléhá žádné lhůtě k platbě (viz bod 5 výše). Článek 80 finančního nařízení navíc stanoví, že zjištění pohledávky vychází z podkladů, které potvrzují nárok Společenství.

- 116 Veškeré pohledávky identifikované jako „jisté, stanovené pevnou částkou a splatné“ musí být zjištěny inkasním příkazem předloženým účetnímu a vypracovaným příslušnou schvalující osobou (čl. 71 odst. 2 finančního nařízení). Inkasní příkaz je operací, kterou příslušná schvalující osoba dává pokyn účetnímu k inkasu zjištěné pohledávky (čl. 78 odst. 2 nařízení č. 2342/2002).
- 117 Řecká republika v projednávané věci neprokázala, že schvalující osoba pochybila, když došla k závěru, že dotčená pohledávka je „jistá, stanovená pevnou částkou a splatná“.
- 118 V této souvislosti je třeba zdůraznit, že započtení na základě čl. 73 odst. 1 finančního nařízení není vyloučeno, jestliže je jeden z dluhů popírán nebo jestliže proběhla ohledně uvedených dluhů jednání mezi Komisí a dlužníkem. V opačném případě by měl dlužník možnost neomezeně zdržovat úhradu dluhu.
- 119 Řecká republika ve skutečnosti ve svém dopise ze dne 29. prosince 2003 požadovala po svém stálém zástupci u EU, aby se ujistil, že Komise provede zápočet, alespoň pokud jde o projekt Abuja II (viz bod 42 výše).

120 Řecká republika v daném případě uplatňuje, navzdory svému dopisu ze dne 29. prosince 2003, že pohledávky nebyly jisté a stanovené pevnou částkou, a to z toho důvodu, že Komise vyzvala Řeckou republiku k úhradě tří zcela odlišných částek za dotčený projekt (viz bod 107 výše). Přestože mohla v roce 2002 existovat určitá nejistota, pokud jde o pohledávky, Soud má za to, že Komise přistoupila k inkasu, když došla na základě sdělení, jež proběhla mezi stranami, a po novém přezkumu spisu k jasnému závěru, co se týče částek dlužných v roce 2004.

121 Je namístě upřesnit, že Řecká republika připouští, že Komise odvolala oznámení o dluhu ve výši 1 276 484,50 eur více než rok předtím, než provedla inkaso formou zápočtu v březnu 2004 (viz bod 107 výše). Toto oznámení o dluhu se týkalo stavebních nákladů souvisejících s projektem Abuja II a v projednávaném případě je nesporné, že Komise se nesnažila tuto částku vybrat prostřednictvím napadeného aktu. Z toho vyplývá, že dotčené oznámení o dluhu není v projednávané věci relevantní.

122 Pokud jde o dopis ze dne 11. října 2002, kterým Komise požadovala platbu 861 813,87 eur a 11 000 USD týkající se projektů Abuja I a Abuja II, Komise snížila tuto částku dosti dříve předtím, než bylo vydáno rozhodnutí o inkasu. Komise totiž požadovala platbu ve výši 516 374,96 eur a 12 684,89 USD v dopise ze dne 31. ledna 2003.

123 V návaznosti na poslední oznámení o dluhu ze dne 28. března 2003 a uložení úroků z prodlení stanovila Komise ve svém dopise ze dne 16. února 2004 dlužnou částku na 565 656,80 eur (viz bod 43 výše). Připojila 11 oznámení o dluhu odpovídajících době mezi 20. srpnem 1997 a 28. březnem 2003 a zmínila svůj záměr provést inkaso formou započtení.

124 Ze spisu navíc vyplývá, že Komise vycházela při přijetí napadeného aktu z podkladů, které potvrzují nárok Společenství podle čl. 71 finančního nařízení a článku 80 nařízení č. 2342/2002. Tyto podklady zahrnovaly původní memorandum podepsané a ratifikované Řeckou republikou, zápisy ze schůzí, v průběhu kterých byla Komise zmocněna partnery, mezi nimiž byla i Řecká republika, k pokračování v projektu Abuja II, aniž by čekala na dokončení dodatečného memoranda, dále pak podklady týkající se připojení Řecké republiky k vyhlášení veřejné zakázky pro projekt v roce 1999 a 2000, jakož i další podklady k výdajům souvisejícím s projektem Abuja I, které Řecká republika nesla až do 13. července 2002.

125 Každé z 11 oznámení o dluhu zaslané Komisí Řecké republice a připojené k dopisu ze dne 16. února 2004 krom toho stanovilo den splatnosti, jak uvádí článek 78 nařízení č. 2342/2002, a je nesporné, že Řecká republika své dluhy v takto stanovených lhůtách neuhradila.

126 Řecká republika nepředložila žádnou skutečnost, která by prokázala, že Komise nepostupovala podle dotyčných nařízení a že neprávem došla k závěru, že pohledávka byla „jistá, stanovená pevnou částkou a splatná“. Řecká republika neprokázala, že dluhy byly podmíněné, ani že dlužná částka nebyla pevně stanovená v peněžní částce (viz bod 115 výše).

127 Co se týče projektu Abuja II, Řecká republika neuplatnila, že pohledávka není jistá a stanovená pevnou částkou. Pouze tvrdila, že neměla žádné finanční závazky týkající se tohoto projektu, což je argument, který byl Soudem v rámci první části jediného žalobního důvodu odmítnut.

128 Co se týče projektu Abuja I, Řecká republika tvrdí, že Komise neměla provést inkaso, probíhala-li jednání. Jak uvedl Soud v bodě 118 výše, existence jednání však nemůže zabránit Komisi v tom, aby provedla inkaso. Z dopisu Komise ze dne 12. června 2003 zejména vyplývá, že Komise věděla od tohoto data o námitkách Řecké republiky ohledně projektu Abuja I. Soud má za to, že Komise byla oprávněna zamítnout dotčené námitky a prostřednictvím postupů stanovených finančním nařízením a nařízením č. 2342/2002 provést v březnu 2004 inkaso formou zápočtu.

129 Řecká republika se domnívá, že Komise nebyla oprávněna provést inkaso formou zápočtu z toho důvodu, že cílem výše uvedených nařízení je ochrana finančních zájmů Společenství. Tvrdí, že pohledávky přitom měli údajně partneři, a nikoliv Komise (viz bod 109 výše).

130 Soud je toho názoru, že dotčené pohledávky jsou pohledávkami Komise. Pokud jde o projekt Abuja I, je nesporné, že Komise byla se svolením členských států nájemcem dotčené budovy a poskytovala kanceláře těmto státům do podnájmu. Komise rovněž poskytovala členským státům určité služby. Tyto členské státy, mezi nimiž byla i Řecká republika, užívaly prostory s tím, že si byly plně vědomy toho, že se Komise zavázala vůči majiteli budovy jménem všech uživatelů. Komise byla vlastně k tomuto účelu jejich zmocněncem.

131 Co se týče projektu Abuja II, Komise byla rovněž zmocněncem zúčastněných stran (viz například články 11 a 12 původního memoranda, body 11 a 12 výše). Ze spisu vyplývá, že Komise zálohově uhradila napadené částky na účet členských států a jako zálohu své celkové účasti na projektu. Dotčené částky byly tedy dlužné Společenství, nikoliv partnerům.

¹³² Z toho vyplývá, že v rozporu s tím, co tvrdí Řecká republika, byly podmínky stanovené k provedení inkasa formou započtení k datu napadeného aktu splněny.

¹³³ Druhá část jediného žalobního důvodu musí být tedy zamítnuta jako neopodstatněná.

K žádosti Komise směřující k vyjmutí stanoviska právní služby Rady ze dne 26. června 1998 ze spisu

¹³⁴ Pokud jde o námitku vznesenou Komisí ohledně stanoviska právní služby Rady ze dne 26. června 1998 (viz bod 48 výše), je třeba připomenout, že by bylo v rozporu s veřejným zájmem, který vyžaduje, aby orgány mohly využívat stanovisek své právní služby, vydaných zcela nezávisle, mělo-li by být připuštěno, aby takovéto vnitřní dokumenty mohly být předkládány ve sporu před Soudem jinými osobami než službami, na jejichž žádost byly vyhotoveny, bez povolení dotčeného orgánu nebo rozhodnutí soudu (usnesení Soudního dvora ze dne 23. října 2002, Rakousko v. Rada, C-445/00, Recueil, s. I-9151, bod 12, a usnesení Soudu ze dne 10. ledna 2005, Gollnisch a další v. Parlament, T-357/03, Sb. rozh. s. II-1, bod 34).

¹³⁵ Řecká republika v projednávané věci neuplatnila, že Rada povolila předložení dotčeného stanoviska. Za těchto podmínek je třeba vyhovět žádosti Komise a vyjmout uvedené stanovisko ze spisu.

¹³⁶ Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba musí být v celém rozsahu zamítnuta.

K nákladům řízení

- ¹³⁷ Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku, která neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise náhradu nákladů požadovala a Řecká republika neměla ve věci úspěch, je namístej poslední uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

Soud (první senát)

rozhodl takto:

- 1) Stanovisko právní služby Rady ze dne 26. června 1998, předložené Řeckou republikou v příloze 12 žaloby, se vyjímá ze spisu.**
- 2) Žaloba se zamítá.**
- 3) Řecké republice se ukládá náhrada nákladů řízení.**

García-Valdecasas

Cooke

Labucka

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 17. ledna 2007.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

E. Coulon

J. D. Cooke